

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**О Н О В Л Е Н Н Я З М І С Т У , Ф О Р М Т А
М Е Т О Д І В Н А В Ч А Н Н Я І В И Х О В А Н Н Я
В З А К Л А Д А Х О С В І Т И**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 26

Заснований в 1996 році

Рівне – 2003

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць.

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 26. — Рівне: РДГУ, 2003. — 170 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем теорії педагогіки, психології, дидактики, історії педагогіки, методики навчання, виховання, розвитку, трудової та графічної підготовки і профорієнтації дітей та учнівської молоді в закладах освіти.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, практичних психологів, вихователів, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Хом'як Іван Миколайович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

***Янциур Микола Сергійович** – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний секретар) (Рівненський державний гуманітарний університет).*

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент АПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Воробйов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний університет „Рівненський економіко-гуманітарний інститут” ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Левківський Михайло Васильович – доктор педагогічних наук, професор (Житомирський державний педагогічний університет ім. Івана Франка);

Лисенко Неля Василівна – доктор педагогічних наук, професор (Прикарпатський державний педагогічний університет ім. В. Стефаника);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Мітюров Борис Никифорович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – кандидат психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павлютенков Євген Михайлович – доктор педагогічних наук, професор (Запорізький обласний інститут удосконалення вчителів);

Пальчевський Степан Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Пасічник Ігор Демидович – доктор психологічних наук, професор (Національний університет “Острозька Академія”);

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Савчин Мирослав Васильович – доктор психологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний інститут ім. Івана Франка);

Терещук Григорій Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України (Тернопільський державний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Затверджено Вченою Радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №9 від 25.04.2003 р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додаток до постанови ВАК України від 11.10. 2000 р. № 1 – 03/8).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 07 — 7.
університет, 2003

© Рівненський державний гуманітарний

спеціалістів як показника готовності до впровадження новітніх технологій дошкільної і початкової освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання. – К.: ІЗМН, 1998. – 204с.
 2. Бондаревская Е.В. Личностно-ориентированное образование: опыт разработки парадигмы. – Ростов-на-Дону: РГПУ, 1997. – 213с.
 3. Кларин М.В. Инновационные модели обучения в зарубежных педагогических поисках. – М.: Магистр, 1994. – 162с.
 4. Козлова О.Г. Сутнісні складові інноваційної діяльності вчителя. – Суми: ВВП “Мрія – 1” ЛТД, 1999. – 115с.
 5. Машкіна Л.А., Поніманська Т.І. Підготовка студентів до інноваційної педагогічної діяльності. – Хмельницький: ХГП, 1998. – 56с.
 6. Підласий І.П., Трипольська С.А. Формування професійного потенціалу як мета підготовки вчителя // Рідна школа. – 1998. – №1. – С.3-8.
 7. Слостенін В.А., Подымова Л.С. Педагогика: инновационная деятельность. – М.: Магистр, 1997. – 224с.
- Одержано редакцією 11.03.2003

УДК: 378. 14: 786. 2 Т.М.Ярмак

ІНСТРУМЕНТАЛЬНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Всебічний розвиток особистості школяра неможливий без залучення його до сфери музики. На велике виховне значення масового музичного виховання вказував Д.Б.Кабалевський. Головним він вважав “не стільки навчання музики саме по собі, скільки вплив через музику на весь духовний світ учнів, перш за все, на їх моральність” [4,12].

Разом з тим, рівень музичного розвитку школярів все ще недостатній. Найважливіша ланка всієї системи музично-естетичного виховання – початкова школа – покликана зробити усіх дітей музично освіченими, розвинути у них почуття прекрасного, розуміння і любов до музики. При цьому навчання музики не лише сприяє загальному культурному розвитку учнів, інтенсивному формуванню їх музичних даних, але й благотворно впливає на інші види діяльності. Тому дітей змалку треба залучати до музики.

Вирішення проблеми всебічного музичного виховання і освіти молодших школярів значною мірою залежить від наявності висококваліфікованих кадрів педагогів-музикантів для початкової школи. Саме на них покладена особлива відповідальність за музичне виховання. Всебічний естетичний розвиток учнів знаходиться у прямій залежності від якості навчання учителів музики.

Важливою і необхідною ланкою професійної підготовки майбутнього вчителя музики у початковій школі є навчання гри на музичному інструменті, зокрема на фортепіано. Специфічні особливості цього навчання у педагогічних навчальних закладах визначаються цілями та завданнями музично-естетичного виховання.

Розвинутий кругозір, глибокі музичні знання, широкий репертуар, виконавські навички та вміння – все це необхідно вчителю музики. Початкове навчання – найвідповідальніший та найважчий етап освіти, це фундамент, на якому будуватиметься подальший розвиток учня. Педагог повинен володіти не лише глибокими методичними знаннями, але й чуйністю, витримкою, вмінням розуміти світ дітей, їх інтереси. Щоб успішно, цікаво й на високому професійному рівні виконати перед дітьми музичний твір, потрібна хороша інструментальна підготовка. Саме це може забезпечити яскравий, вільний і виразний виконавський показ музичного матеріалу в класі початкової школи.

Ось чому проблема інструментальної, зокрема фортепіанної підготовки вчителя музики, постійно у центрі уваги вищої школи.

Майбутній вчитель музики у початковій школі має володіти цілим комплексом загальних та спеціальних здібностей:

- організувати процес музично-естетичної освіти і виховання молодших школярів, планувати власну музично-педагогічну діяльність і послідовність дій школярів як на уроках музики, так і під час позакласних занять;
- виробляти в учнів розуміння основ музичного мистецтва, потребу в оволодінні музичною культурою, початковими музичними знаннями;
- формувати і активно розвивати у молодших школярів процеси сприйняття музичного мистецтва, виробляти відповідне ставлення до музичних творів;
- спрямовувати свою діяльність на створення на уроках творчої атмосфери та взаєморозуміння, атмосфери зацікавленості музикою.

З чого ж починати зацікавлювати дітей музикою і що тут найголовніше і найвагомніше? Відповідь на це питання одна, і вона дуже проста: передусім, треба слухати музику, і слухати як можна більше. На доказ цього можна навести слова Ромена Ролана: “Музика опановує нашими почуттями раніше, ніж її осягає розум” [6,55].

З перших уроків музики діти мають вчитися не тільки слухати музику, але й міркувати про неї. Сприйняття музики зразу ж стає активно-творчим, аналітичним. Звичайно, в початкових класах можна говорити про фрагменти з великих творів - окремі теми, епізоди, частини пісні з кантати, танцю, з симфонії, маршу з опери чи балету. Поступово через ці фрагменти учні підйдуть до сприйняття великих, багаточастинних творів у їх цілісному звучанні. Але до цього періоду свого музичного розвитку для них звичними стануть терміни **опера, симфонія, концерт, кантата, балет**. Вони не будуть боятися їх, як бояться сьогодні багато дорослих з недостатньо розвинутою музичною культурою, бо вони на своєму особистому досвіді переконаються в тому, що музика цих великих творів цілком доступна [4,35].

Слуховий досвід, накопичений дітьми за перші роки музичного навчання, дає достатню основу, щоб підвести учнів до відчуття стилю того чи іншого композитора, напрацювати в них здатність визначати автора нової, незнайомої для них музики. Близькими і зрозумілими дітям композиторами у початковій школі стають Чайковський, Бетховен, Шопен, Лисенко, Хачатурян. Яскраві риси творчості цих композиторів глибоко закарбовуються у свідомості учнів.

Розмова з дітьми про мистецтво може бути успішною лише за однієї умови: вона має спиратися на безпосереднє спілкування дітей з художніми творами. Звичайно, можна було б прослухати музичні твори у звукозапису, але сприйняття дітьми цих творів буде повнішим, цікавішим і захоплюючим тоді, коли вчитель музики сам виконає їх. Ось чому володіння інструментом, а саме фортепіано, є однією з найголовніших умов підготовки майбутнього вчителя музики. Фортепіано є тим інструментом, клавіатура якого дозволяє відтворити будь-яку музику: оперно-симфонічну, камерно-інструментальну, вокально-хорову і т.п.

Якщо проаналізувати діяльність сьогоднішнього вчителя музики у школі, то неважко помітити, що значна частина його роботи пов'язана з фортепіано. У школах використовують і баян, і акордеон, і скрипку, і народні інструменти, але за своїм значенням та репертуарними можливостями жоден з цих інструментів не може конкурувати з фортепіано [9,7].

Основою інструментальної підготовки майбутнього вчителя музики є вивчення різноманітного виконавського репертуару. З одного боку, засвоюючи різні твори, студент вирішує завдання проникнення у суть композиторського задуму, осягнення ідеї і змісту твору, знаходження відповідних виразних засобів з метою найточнішого відтворення змісту твору і донесення його до слухача, тобто в цілому оволодіває мистецтвом інтерпретації. З іншого – вивчаючи музичний репертуар, студент постійно зіставляє його і власне виконання з потребами педагогічної практики та специфіки майбутньої професійної діяльності. І в першому, і в другому випадку йому належить вирішити багато завдань, але якщо у першому він разом з виконанням завдань підвищує свій загальний педагогічний рівень, то в другому – виконання цих завдань спрямовується на активізацію його педагогічного мислення, а відповідно і проектується на майбутню шкільну аудиторію.

До педагогічних завдань в їх узагальненому вигляді відповідно до виконавської діяльності учителя в школі належать: володіння інтерпретацією творів різного стилю й форми; вміння розкрити художній образ музичного твору на основі точного прочитування нотного тексту і власного виконавського досвіду; володіння навичками самостійної роботи над музичним твором; знання специфіки виконання репертуару, включеного до шкільної програми по слухання музики (вміння виконувати окремі фрагменти, епізоди, інтонації, мотиви, зупиняючи увагу школярів на найвиразніших і значних моментах).

Музика, призначена для прослуховування, має бути різноманітною за характером та стилем. Можна використовувати і перекладення для фортепіано уривків з опер, балетів – це значно розширить музичну ерудицію учнів.

На перших уроках відбувається знайомство школярів з музичними жанрами: маршем, танцем, піснею, спрямоване на – усвідомлення ритмічної своєрідності жанрів та ритмічної виразності музики.

Одним із найважливіших завдань підготовки вчителя музики до роботи у початковій школі є виховання любові до народної музики і розуміння ролі народних витоків у мистецтві. Твори народного мистецтва прості і зрозумілі, вони зберігають історію народу, його душу, одвічні думи і сподівання, впливають на духовний світ школярів. Орієнтація на національні риси, зумовлені історією краю, дає змогу найбільш адекватно формувати особистість. Вчитель музики має звертати особливу увагу учнів на ставлення до народної музики видатних композиторів минулого і сучасності, зокрема на те, що вони бачили в ній зразок вищих художніх цінностей, і писали твори на її основі. І в простій обробці народної пісні, і в хорах Леонтовича, п'єсах Лисенка, Чайковського, Шопена і багатьох інших композиторів слід звертати увагу школярів на риси народності. Так народна музика стане тим надійним містком, яким діти не теоретично, а безпосередньо підйдуть до сприйняття серйозної класичної музики. Потрібно, щоб хороша народна, класична та сучасна музика входила в коло дитячих інтересів в ті ж ранні роки, коли входить в це коло розумна і добра книга [4,61].

Отримані і закріплені у початкових класах знання з музики є запорукою того, що музика міцно увійде в життя школярів.

Підсумуємо, які ж знання, вміння та навички повинні здобути майбутні вчителі музики початкової школи на момент закінчення вищого навчального закладу.

Передусім, це знання цілей і завдань навчання та музично-естетичного виховання молодших школярів.

По-друге, знання психологічних та індивідуальних особливостей школярів початкових класів.

По-третє, знання шкільної програми з музики, основних дидактичних принципів та методів її реалізації.
По-четверте, знання музичного репертуару, який має найбільшу художню цінність і здійснює значний виховний вплив на учнів початкових класів.

Крім того, необхідні знання психолого-педагогічних концепцій теорії відношень відповідно до шкільного навчання і особливостей взаємин дітей та підлітків, знання основ вікової психології, специфіки впливу музики на емоційно-інтелектуальну сферу особистості, тощо.

Майбутній вчитель музики у вищому навчальному закладі повинен отримати такі вміння та навички:

- планувати музичні заняття і обирати найбільш ефективні методи навчання, доцільні для учнів початкових класів;
- проектувати власну діяльність та діяльність школярів з урахуванням їх загального та музичного розвитку;
- конструювати і вирішувати проблемні педагогічні завдання;
- прогнозувати результати власної музично-педагогічної діяльності;
- керувати сприйняттям школярами музичного мистецтва і усвідомленням музичних понять;
- виховувати на основі сприйняття і виконання музичних творів художній смак;
- формувати потреби школярів у постійному спілкуванні з музичним мистецтвом;
- спрямовувати інтерес до вивчення високохудожніх творів та негативне відношення до розважальної музики;
- збагачувати свій музичний репертуар і словесно-літературний запас, проводити на високому рівні уроки музики, доповнюючи їх різнобічною позакласною роботою;
- використовувати різноманітні музично-естетичні знання, вносити в уроки елементи педагогічної імпровізації;
- активно впливати на емоційну сферу школярів, створюючи на уроці настрій захопленості;
- пробуджувати потребу до творчого самовираження, залучати школярів до участі в різного роду гуртках, факультативах.

Таким чином, інструментальна підготовка вчителя музики реалізується у цілісним комплексом як суто педагогічних, так і специфічних компонентів. Педагогічна спрямованість у процесі інструментальної підготовки знаходить відображення в умінні усвідомлювати свою виконавську діяльність з позицій щоденної практики в школі, в педагогізації спеціальних музичних знань, вмінь та навичок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев О.Д. Работа над музыкальным произведением с учениками школы и училища. – М.: Музыка, 1957. – 197с.
2. Арчажникова Л.Г. Формирование профессиональной направленности мышления учителя музыки. //Инструментальная подготовка учителя музыки. – М.: МГПИ, 1984. – С. 8-18.
3. Асафьев Б.В. Избранные статьи о музыкальном просвещении и образовании. – М.: Просвещение, 1965. – 252с.
4. Кабалевский Д.Б. Педагогические размышления. – М.: Педагогика, 1986. – 189с.
5. Ключарева Т.В. Развитие слухового, музыкального и художественного восприятия в начальном периоде обучения. // Вопросы музыкальной педагогики. Вып.1. – М.: Музыка, 1979. – С. 3-20.
6. Роллан Р. Бетховен. Великие творческие эпохи. // Собр.соч. в 9-ти т.: Т.7 – М.: Просвещение, 1938. – С. 3-20.
7. Савшинский С.И. Детская фортепианная педагогика. //В кн.:Вопросы фортепианной педагогики. Вып.4. – М.: Музыка, 1976. –127с.
8. Сухомлинский В.А. О воспитании. – М.: Педагогика, 1979. – 175с.
9. Цыпин Г.М. Обучение игре на фортепиано. – М.: Просвещение, 1984. – 174с.

Одержано редакцією 24.02.2003

УДК: 371.311.1:621.39 Ю.С.Мельник

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ В ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Комп'ютерні телекомунікації розпочинають усвідомлюватися багатьма педагогами як один із інструментів пізнання навколишнього світу. Причому інструмент цей настільки могутній, що зумовлює розвиток нових форм і методів навчання, серед яких провідна роль належить дистанційному (ДН). У системі дистанційної освіти ефективно реалізується принцип індивідуалізації навчання, за якого: повністю індивідуалізуються зміст, методи і темп навчання дитини; здійснюється контроль за кожною дією та операцією під час розв'язування конкретних навчальних завдань; контролюється траєкторія навчання кожного учня; вчасно вносяться необхідні корективи в навчальну діяльність. Усе це дозволяє працювати учневі економно, постійно контролювати затрати своїх сил, добирати оптимальний режим роботи та ін. Правильний вибір форм і методів організації індивідуального навчання в телекомунікаційному освітньому середовищі сприяє розвитку творчих задатків дитини, підвищенню якості знань [2].

ЗМІСТ

Передмова.....	4
1. Постоловський Р.М.	5
ЧАСТИНА І. ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.	7
2. Павелків Р.В. Молодший школяр у моральному вимірі міжособистісних відносин.....	7
3. Кіндрат В.К. Формування національної свідомості молодших школярів.....	12
4. Кочкарьова Л.Б. Громадянське виховання молодших школярів.....	17
5. Зубілевич М.І. Формування активної життєвої позиції сучасного підлітка (на прикладі скаутів).....	20
6. Хорошковська О.Н. До проблеми розвитку українського комунікативного мовлення першокласників.....	22
7. Коваль Г.П. Фонетичні знання, уміння та навички у мовно-мовленнєвому курсі початкового навчання української мови.....	24
8. Лещенко Г.П. Мовленнєва компетенція як основний компонент комунікативної україномовної компетенції школярів.....	29
9. Михасюк Т.В. Мовленнєвий розвиток молодших школярів засобами народознавства (на матеріалі народного календаря).....	33
10. Пономарьова К.І. Система лексичних вправ як засіб формування комунікативних умінь молодших школярів.....	36
11. Петрук О.М. Про застосування функціонально-комунікативного підходу під час вивчення граматичного матеріалу.....	39
12. Артемова О.І. Модель розвитку креативного мовлення молодших школярів: теоретичні та практичні аспекти.....	41
13. Шевчук Т.Б. Реалізація лінгвістичного компонента у змісті навчання української мови в початкових класах.....	45
14. Лук'яник Л.В. Етимологічний аналіз як засіб розвитку мовлення.....	48
15. Коченгіна М.В. Пропедевтика складного речення у початкових класах як складова повноцінного мовленнєвого розвитку молодших школярів.....	51
16. Захарчук З.О. Особливості навчання молодших школярів виразно читати.....	54
17. Суржук Т.Б. Диференційоване навчання на уроках читання.....	58
18. Борова В.Є. Логоказка як засіб коригування звукової культури мовлення старших дошкільників і молодших школярів.....	62
19. Маліновська Н.В. Особливості мовної підготовки дітей до школи.....	64
20. Якимчук Р.І. Корекція мовлення першокласників.....	66
21. Прищепа О.Ю. Формування графічних навичок письма у першокласників.....	68
22. Сілков В.В. Теоретико-методичні основи особистісно-зорієнтованого формування поняття числа у молодших школярів.....	70
23. Приймак О.П. Методика вивчення табличного додавання і віднімання з переходом через десяток.....	74
24. Сілкова Е.О. Передумови особистісно-зорієнтованого формування поняття числа у молодших школярів.....	79
25. Гібалова Н.В. Система вправ як засіб диференціації навчання математики в початкових класах.....	82
26. Шутяк В.Г., Шутяк Ж.В. Міжпредметні зв'язки у навчанні молодших школярів (на матеріалі уроків трудового навчання й математики).....	84
27. Шпакова В.С. Врахування вікових особливостей 6-річних першокласників в організації навчальної діяльності.....	88
28. Поніманська Т.І. Формування гуманістичних цінностей у дітей 7-го року життя.....	90
29. Петренко О.Б. Врахування гендерних особливостей молодших школярів у навчально-виховному процесі.....	92
30. Будз М.М. Дитяча музика В.Косенка в естетичному вихованні молодших школярів.....	98
31. Якимчук С.Н. Педагогічні принципи ефективного впливу музики на процес виховання.....	100
32. Рябоконт В.І. Писанкарство на уроках образотворчого мистецтва.....	102
33. Табаровець Л.М. Лінгвістичні засади навчання іноземних мов (початкова школа).....	107
34. Іванова Л.І. Літературна освіта молодших школярів у системі розвивального навчання.....	110
35. Грипич С.Н. Психолого-педагогічні умови морального виховання молодших школярів засобами дитячої літератури.....	112
ЧАСТИНА ІІ. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ДО РОБОТИ В УМОВАХ 4-РІЧНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	117
36. Вашуленко М.С. Перспективи модернізації початкової мовної освіти.....	117
37. Гетманчук Н.О. Комунікативна спрямованість вивчення прийменників у курсі української мови вищої школи.....	122

38. Лесняк Н.В. Мовленнєва практика на заняттях образотворчого мистецтва.....	126
39. Богущ А.М. Підготовка студентів до здійснення наступності і спадкоємності дошкільної і початкової ланок у системі неперервної освіти	129
40. Воробйов А.М. Психологічні особливості пізнавальних процесів молодшого школяра	131
41. Безкоровайна О.В. Педагогічні аспекти гуманізації особистості вчителя в умовах демократизації шкільного життя.....	134
42. Литвиненко С.А. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до соціально-педагогічної діяльності	136
43. Янцур М.С. Профорієнтаційна робота вчителями початкової школи.....	138
44. Михальська В.Р. До проблеми функцій вчителя початкових класів (управлінський аспект).....	142
45. Манжелій Н.М. До проблеми забезпечення наступності між дошкільям і початковою ланкою освіти	145
46. Дичківська І.М. Інноваційна компетентність педагога як показник готовності до впровадження сучасних технологій дошкільної та початкової освіти	147
47. Ярмак Т.М. Інструментальна підготовка майбутнього вчителя музики початкової школи	150
48. Мельник Ю.С. Організація індивідуального навчання в телекомунікаційному освітньому середовищі	152
49. Байбара Т.М. Місце фахової методики у процесі формування педагогічного мислення майбутніх учителів початкових класів	155
50. Можайкіна О.С. Формування особистості неповнолітнього в контексті запобігання протиправної поведінки.....	158
51. Вербець В.В. Соціально-педагогічний моніторинг у навчально-виховному процесі	162
52. Лопухівська А.В. Особливості організації виховної роботи в сільських загальноосвітніх навчальних закладах	164
53. Присяжнюк Н.І. Навчальна домашня робота учнів початкових класів.....	167
54. Трофімчук В.М. Принцип комунікативно-особистісної організації навчальної діяльності у навчанні англійської мови на немовних факультетах.....	170
55. Дуброва А.С. Принцип новизни у комунікативному підході до оволодіння діалогічним мовленням на заняттях англійської мови	171
56. Мороз Л.В. Кушнір Н.В. Особливості перекладу на заняттях з іноземної мови немовних спеціальностей.....	174
Відомості про авторів	176

Наукове видання

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в
закладах освіти

Збірник наукових праць

НАУКОВІ ЗАПИСКИ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Випуск 26

Заснований в 1996 р.

Відповідальний за підготовку збірника до видання Янцур М.С.

Редактор збірника наукових праць Коваль Г.П.

Технічний редактор Курченко Н.Б.

Комп'ютерна верстка Хомяк О.Л.

Здано до набору 24.03.2002 р. Підписано до друку 25.04.2003 р.

Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.

Ум. друк. арк. 26,83. Обл. вид. арк. 27,23. Замовлення № 18/1. Тираж 100.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31

Рівненський державний гуманітарний університет, кафедра професійної педагогіки і
трудової підготовки (к. 98, тел. 22-11-18)

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі

Рівненського державного гуманітарного університету

33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

**О – 59 Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах
освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського
державного гуманітарного університету. Випуск 26. — Рівне: РДГУ, 2003.
— 170 с.**

ISBN 966 — 7281 — 07 — 7.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем теорії педагогіки, психології, дидактики, історії педагогіки, методики навчання, виховання, розвитку, трудової та графічної підготовки і профорієнтації дітей та учнівської молоді в закладах освіти.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, практичних психологів, вихователів, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

ББК 74.20